

Državni Univerzitet u Novom Pazaru
Departman tehničkih nauka / SP Arhitektura
Skolska 2018/19. Godina

Predmet: OSNOVI URBANIZMA

Ispit se sastoji iz pismenog i usmenog ispita.

Na pismenom ispitu studenti grafičkim putem predstavljaju deo zadate (kroz karte, ortofoto i fotografije) urbane sredine, vrše analizu iste, te na osnovu dobijenih zaključaka predlažu transformacije zadatog elementa urbane sredine.

Usmeni ispit – 3 pitanja iz 3 oblasti:

1. Šta je grad. Koji su posebni tipovi gradova u našem okruženju kao ostaci proteklih vremena?
2. Grad- selo. City-town. Komun. Civis.
3. Polis, metropola, satelitski grad, megalopolis, ekumenopolis.
4. Kakav je grad? Objasni.
5. Šta je urbana sredina?
6. Šta je urbanizam? Šta je nauka a šta disciplina? Šta je urbanizacija, a šta industrijalizacija?
7. Reci nešto o pasivnom, aktivnom i dinamičnom periodu urbanog razvoja.
8. Reci nešto o dinamičkom, modernom i postmodernom periodu urbanog razvoja.
9. Koji su mehanizmi regulisanja prostornog razvoja?
10. Koji su naučni pojmovi i discipline nastali iz korena reči urbanizam?
11. Šta je ekologija? Čime se bavi zaštita okoline?
12. Kada i u kojim uslovima se pojavio grad.
13. Šta možete reći o gradovima starog veka. Navedi primere.
14. Reci nešto o srednjovekovnim gradovima istoka i zapada.
15. Renesansni i barokni gradovi. Principi i primeri.
16. Kapitalistički gradovi i gradovi Amerike.
17. Industrijski, linearni, vrtni i razređeni grad.
18. Moderni urbanizam i njegovi sledbenici.
19. Postmoderni urbanizam: osnovne pojave i predstavnici.
20. Novi urbanizam.
21. Dubai, Masdar, Ordos i Konza.
22. Kakav treba da bude jezik koji koristimo u opisivanju urbane sredine?
23. Koji su osnovni jezici?
24. Reci nešto o vizuelnim i kvantitativno brojnim jezicima.
25. Reci nešto o modelskim jezicima, primenama medijuma i administrativnim jezicima.
26. Reci nešto o računarskim jezicima i simulacijama.
27. Odnos prirode, čoveka i stvorene sredine.
28. Struktura prirodnosti životne urbane sredine.
29. Reci nešto o geosferi i hidrosferi.
30. Reci nešto o atmosferi i resursima.
31. Ekološka dimenzija urbane sredine.
32. "Parametri" prirodnosti životne sredine.
33. Koja su osnovna pitanja socijalne dimenzije grada?

34. Recite nešto o odnosu čovek –grad.
35. Recite nešto o odnosu porodica –grad.
36. Šta su socijalne grupe i recite nešto o odnosu grupa –grad.
37. Recite nešto o društvenim celinama - zajednicama i sistemima i odnosima sa gradom.
38. Prema kojim parametrima definišemo teritorijalni obuhvat i kako?
39. Uticaj socijalne dimenzije na teritorijalnu organizaciju.
40. Šta je kuća i kućište i koji su oblici i veze k-k.
41. Koje su vrednosti kuće i kućišta i koje su k-k je potrebne za određene socijalne strukture.
42. Individualne kuće i kućišta.
43. Kolektivne kuće i kućišta.
44. Mešovite kuće i kućišta.
45. Struktura kuće i kućišta (parcele).
46. Tipizacija kuće i kućišta.
47. Šta je artefakt i reci nešto o gradu kao artefaktu.
48. Reci sve što znaš o suprastrukturama.
49. Reci sve što znaš o infrastrukturama.
50. Komunalni sistemi i mehanička sredstva.
51. Komunikacioni sistemi i prirodni procesi.
52. Šta je gradska ulica? Koja je njena uloga?
53. Kakve su bile ulice u praistorijskom periodu i starom veku?
54. Kakve su srednjovekovne, renesansne, barokne i neoklasične ulice?
55. Kakve su ulice u modernim gradovima, a kakve u postmodernim? Šta je transekt?
56. Podela ulica i položaj ulica u gradu.
57. Odnos objekata i trase ulice i geometrijski oblik ulice.
58. Poprečni i podužni presek ulice
59. Elementi ulice, dimenzionisanje.
60. Okretnice i raskrsnice.
61. Biciklističke staze.
62. Saobraćaj u mirovanju - parkiranje i parkinzi. Parking garaže.
63. Problemi ulica nekad i danas.
64. Oblikovanje ulica – fasade, popločavanje, ozelenjavanje.
65. Vrste ulica.
66. Koje su funkcije principa ekonomičnosti u gradu?
67. Iskorišćenost prostora. Osnovni pokazatelji.
68. Profitabilnost prostora. Renta.
69. Konfornost prostora. Šta utiče i kako se odražava na vrednost objekata u gradu.
70. Kako se klasifikuju i koji su najbogatiji a koji najsiromašniji gradovi na svetu.
71. Šta je gradski-urbani blok.
72. Kakvi su bili urbani blokovi u praistoriji i starom veku.
73. Srednjovekovni urbani blokovi istoka i zapada.
74. Blokovi renesanse i baroka i neoklasicizma.
75. Blokovi modernog grada. Barcelona – plan Ildefonsa Serde. Vrtni grad, Nemački gradovi, vertikalni blok.
76. Kako je definisan urbani blok i koje su njegovi morfološke karakteristike.
77. Odnos bloka i objekata u bloku – izgrađenost bloka.
78. Osnovni elementi bloka i njihove karakteristike.
79. Morfologija bloka i unutrašnje dvorište.

80. Morfologija bloka i značaj i obrada ugla bloka.
81. Vrste blokova.
82. Transformacije blokova.
83. Šta je valorizacija i koji su pristupi.
84. Koji su nivoi valorizacije i šta je ekspertska valorizacija.
85. Formiranje aparature valorizacije. Definisane ... i formiranje aspekata.
86. Definisane kriterijuma i formiranje skale efekata.
87. Sintaza: idejna opredeljenja i ciljevi.
88. Razvoj, pravci razvoja, oblici razvoja i praćenje razvoja.
89. Planiranje promena (kuće i kućišta).
90. Delovanje arhitekta u urbanoj sredini: subjekti urbane sredine 1. Linija delovanja.
91. Delovanje arhitekta u urbanoj sredini: subjekti urbane sredine, 2. Linija delovanja.
92. Delovanje arhitekta u urbanoj sredini: subjekti urbane sredine, 3. Linija delovanja.
93. Uloga arhitekta i uobičajeni put delovanja arhitekta u urbanoj sredini.
94. Umetnički pristup delovanja arhitekta u urbanoj sredini.
95. Filozofsko-teoretski pristup delovanja arhitekta u urbanoj sredini.
96. Naučni pristup delovanja arhitekta u urbanoj sredini.
97. Upravljački pristup delovanja arhitekta u urbanoj sredini.
98. Stručni pristup delovanja arhitekta u urbanoj sredini.
99. Pragmatični pristup delovanja arhitekta u urbanoj sredini.
100. Primere arhitekta i njegovog delovanja u urbanoj sredini kod nas.
101. Šta je estetika i šta je njen predmet (subjekat)?
102. Estetika u vizuelnim umetnostima i pejzažnoj arhitekturi.
103. Šta je lepo u arhitekturi i urbanizmu?

Literatura:

1. Džemila Begnović: Grafičke i vizuelne komunikacije 1, Pregled predavanja 2018/19.
2. Zoran Nikezić: Građena sredina, AF, Beograd, 2007.
3. Branislav Mirković: Osnovi urbanizma 1A, 1B, 2A i 2B, Građevinska knjiga, Beograd, 1978.

Dopunska literatura:

1. Sigfried Giedion: Prostor, vreme, arhitektura, Građevinska knjiga, Beograd, 1969.
2. Gordon Cullen: Gradski pejzaž, Građevinska knjiga, Beograd, 1990.
3. Rob Krier: Gradski prostor u teoriji i praksi, Građevinska knjiga, Beograd, 1991.
4. Jean Castex, Jean-Charles Depaule, Philippe Panerai: Urbane forme, Građevinska knjiga, Beograd, 1989.
5. Colin Rowe, Fred Koetter: Grad kolaž, Građevinska knjiga, Beograd, 1988.
6. Fransoaz Šoe: Urbanizam, utopija, stvarnost, Građevinska knjiga, Beograd, 1978.
7. Lewis Mumford: Grad u istoriji, Naprijed, Zagreb, 1968.
8. Nan Elin: Postmoderni urbanizam, Orion art, Beograd, 2002.